

vényhozói kötelességünkhöz képest, a legmagasabb királyi trónbeszédben kifejezett azon várakozásnak, hogy „ama nélkülözhetetlen intézkedések megtételénél, melyek az állam el nem odázható szükségleteinek fedezésére elegendőnek, hazafias készséggel járjunk el:” de szükségesnek tartjuk már most köteles nyíltsággal és határozottsággal Felsőged előtt kijelenteni, hogy új terhek megállapításához, bár oly alakban is, mely közgazdaságilag kevésbé nyomasztónak látszik, csakis úgy és azon feltétel mellett járulhatunk, ha ezek egy oly pénzügyi rendszernek alkotó részét gyanánt javaslatotnak, mely a maga egészében a pénzügyi rendezés sikerének minden emberbeli lehető biztosítékát tartalmazza. — Mert a mily szilárdul hisszük, hogy a nemzet azon nagy érdekeknek biztosításáért, melyek pénzügyeink rendezésével összefüggnek, minden tőle telhető áldozatra kész, épp oly erősen érezzük, hogy mi, mint a nemzet képviselői, bűnös könnyelműségbe esnénk, ha ennek az áldozatközösségnek utolsó erőfeszítéseit terv nélkül kísérletekre, vagy a mostani beteg állapotok tovább tettenézésre engednők felhasználni. Es kétszeresen bűnösök volnánk most, midőn a közelmúlt szomorú tapasztalásaink okukhatunk.

Midőn ezekben a pénzügyi helyzetre vonatkozó nézetünket mély hódolattal Felsőged elő tartuk, kénytelenek vagyunk hangsúlyozni, hogy hazánk még ezen kívül számos más bajokban szenved, melyeknek egyidejű gyógyítása nélkül a pénzügyek gyökeres orvoslása sem képzelhető, de melyek saját jelentőségüknél fogva is teljes mértékben megérdemlik figyelmünket.

Nem akarunk e pillanatban tüzetesen kiterjeszkedni a mostoha közgazdasági viszonyokra, melyekkel szemben az állami segítség lehetőségét oly sajnosan korlátozzák az utóbbi évek könnyelmű pénzügyi politikájának következményei. Amde ha államháztartásunk állapota a nagyobb befektetések szünetelését kívánja is, maradnak azért a közgazdasági politikának oly feladatai, melyeket elhanyagolnunk nem szabad, ha azt akarjuk, hogy népünk az állam fokozott igényeinek állandóan megfelelő képes legyen. És ha történt is az utóbbi években több idős intézkedés közgazdaságunk érdekében, ezeknek sikerét nagyrészt meghiúsította az átgondolt rendszer hiánya és a legfőbb problémák ugyiszólván érintetlen maradtak. A keresetmód egyoldalúsága, a szakértelem hiánya és a hitelgyógyászati állapotok képezik közgazdaságunk legfőbb bajait. Ezeknek orvoslására kell koncentrálni a rendelkezésünkre álló erőt, a kormányzatnak irányítói tevékenységét, azzal a tervszerszeggel, mely annál szükségesebb, minél kedvezőtlenebb az arány az elérendő célok és az alkalmazható eszközök közt.

De főleg azokra a hiányokra hajlítsuk Felsőged aynai figyelmét irányozni, melyeket magában az állami szervezetben, az állam leglényegesebb feladatainak teljesítésében találunk.

A törvénykezés még mindig az avult írásbeli eljárás békítői viseli; a bírói függetlenség és a bírói feyelem biztosítékai egyaránt elégtelenek; az 1869. évben helyes irányban megkezdett igazságszolgáltatási reform egy évtized óta pang. Közigazgatásunk szervezete és működése pedig, némely oly törvényhatóság kivételével, melyben

az egyének tulajdonságai az intézmények gyarlóságát ellensúlyozzák, nem az állami akarat föltétlen érvényesülésének és az egészséges önkormányzat gyakorlatának összhangját juttatja kifejezésre, hanem az uralkodó párt és a vidéki befolyásos körök érdekeinek megalkuvását, még pedig mindenkor a pártatlanságnak és a politikai szabadságnak, gyakran az erkölcsi szigorú rovására. Ily állapotok inkább a szolgáltatásosság szemléletét növelik a közhatalom letéteményeseinek minden fokozatán, a nép szívéből pedig kiölik mindazokat az erőnyeket, melyek a politikai szabadság gyakorlásához szükségesek: a törvény és tekintély iránti tisztelet épp úgy, mint a polgári önértéket és önbecsletét.

Felsőged Urunk! A betegsége, melyre itt rámutatunk, nem kevésbé komoly, mint az államháztartás zilált állapota; a gyökeres reform az intézményekben és a kormányzati szellem teljes átváltozása itt nem kevésbé szükséges, mint a pénzügyi téren.

E reform nélkül a pénzügyek rendezésére irányuló különben legezszűrébb intézkedések sikere is nagy részben meghiúsulna. Mert szigorú takarékoság addig nem képzelhető, míg az állam az uralkodó párt és az ennek szolgálatába állott befolyásos körök kegyelmeinek ellátására alkalmas köztisztviselőket tekintetik; és az sem képzelhető, hogy az állami jövedelmek azon nemei, melyeknek nagyobb mérvű kihasználását még eddigbe veletűjték és melyeknek rendez bebeszése a legnagyobb mértékben függ az ellenőrzés lekiismeretes szigorától, a közigazgatásnak ilyen szervezete és ilyen szelleme mellett teljesen befolyának; legkevésbé hihető pedig az, hogy a haza polgáiraiban az állam iránti kötelességek érzete fokoztassék az államjövendelmének esonkítására irányuló hajlam esokkentessék, míg a laza felfogásokat a hatóságoknak példája is terjeszti.

Es szükséges ez a reform főleg azért, mert hazánk polgáiraiban, midőn egy európai állam minden terhért viselik, tartozunk egy európai állam jövedelmeivel is. Magyarország fiai alávettették magukat az általános véd-kötelezettség követelményeinek, csak úgy, mint más országok polgárai; adóterhek aránylag súlyosabbak, mint a legtöbb európai nemzetéi; az igények pedig mindkét irányban folyton fokoztatnak a népfelkelési törvény a katonai szolgálat kötelezettségét a lehetőség végső határáig kiterjesztette; az utolsó időkben alig mult két év, mely valamely új adót vagy a létezőknek fokozását ne hozta volna; most is az állam jövedelmének öreghitése tervezett. Es mindez oly időkben történik, midőn a nemzet egész gazdasági organizmususa súlyos válsággal küzd.

Felsőged Urunk!

Ha a szükség úgy parancsolja, hogy népünk vállaira kíméletlen kezekkel ennyi terhet rakjunk, tartozunk ennek a népnek a megfelelő viselkedéssel. Tartozunk neki a biztos és gyors igazságszolgáltatás mindazon garanciáival, mely helyes bírói szervezetben, az anyagi és alaki jogszabályok megfelelő alkotásában található; tartozunk neki szakszerű, pártatlan erkölcsileg kifogástalan, — a szabadsági jogok tiszteletétől áthatott állami közigazgatással és a helyi ügyek terén szabaddan mozgó önkormányzattal. Tartozunk neki összes szabadságainak, de különösen a választási szabadságunk tökéletesebb biztosításával, a közelet megemlékező minden befolyásnak eltávolításával. Tartozunk neki azzal, hogy a tehetség és a jellem magát befolyásos összekötetések és pártszolgálat nélkül is érvényesíthesse. Tartozunk neki intézményeinknek olyan átalakításával és a kormányzat szemléletének oly átváltozásával, mely a jogállam eszméjétől elválaszthatlan, eme jövedelményeket számára biztosítja.

Csak akkor, ha a pénzügyek rendezésén fölül állami szervezetünknek új reformját világos tudattal és bátor kézzel keresztülvisszük, csak akkor, ha ekkép levonjuk és intézményeinkben kiépítjük a 48-iki nagy átalakulás következményeit; csak akkor fogjuk szilárd alapokra fektetni hazánk jövőjét mindazon lappangó államellenes törekvésekkel szemben, melyeket külső tünetekben el lehet ugyan nyomni apró rendszabályokkal is, melyek fölött azonban véglegesen diadalmaszkodni csak a szabad állam helyes szervezeteinek folyton működő ereje és jötekonysága, annak a nemzeti erkölcsre gyakorolt edző és nemestítő befolyása képes.

Ha e nagy feladatokat fel fogja és megoldja, akkor az első öt éves országgyűlés emlékezetessé fog válni hazánk történetében. Ha pedig ezt elmulasztja, akkor közeletünk kiszámíthatatlan kárára az utolsó országgyűlések nyomdokain fog járni és azoknak sorsában részeshi; melyekről a történet alig jegyezhet föl mást, mint azt, hogy terv nélkül opportunizmussal nagy számú törvényt alkottak, nehányat jót, többet rosszat, a legtöbbet papíron maradt, de egészben véve a nemzet valódi szükségleteit fel fogni nem tudták és azért egy párt uralmát ugyan megerősítették, de a parlament tekintélyét esokkentették, a nemzeti jellem erejét gyengítették, a közeletet tepsedés és hanyatlás felé vitték.

Felsőged Urunk! Midőn feladataink megállapításánál az ország helyzetét íly komoly színben nézzük, koránt sem vezet bennünket elfogultság vagy kishitűség. Nem tagadjuk, sőt hazafiai örömmel konstátáljuk, hogy nemzetünk, mely a legmostohább idők csapásait is túl élte, mióta önrendelkezési jogát visszanyerte, az itt esotelet bajok és kormányzat mulasztásai és hibái mellett is minden téren haladott. De lehetetlen nem látnunk, hogy a nemzeti életvilvánások gyarapodásával együtt mindazok a veszélyes kórságok is nagyra nőttek, melyekre

jelen hódolatteljes feliratunkban rá mutatunk. És ha ekkép haladásunk szemléletéből azt az erős hitet merítjük, hogy hajának orvosollatok, viszont magunknak a bajoknak mérlegeléséből azt a meggyőződést kell levonnunk, hogy az orvoslásnak gyökeresnek kell lennie és hogy azzal kéntünk nem szabad.

Ily meggyőződéstől áthatva adtuk elő nézeteinket az ország helyzetéről, és jelöltük meg legfőbb vonásaiban azt az irányt is, melyet követni kell, hogy a nemzet jövője és haladása biztosítsassék.

Tették pedig ezt azon ország meggyőződésben, hogy mindazok által, melyeket hazánk javára, erejének növelésére, alkotmányos jogainak és intézményeinek, valamint gazdasági felvirágzásának és a mindent életető és izmosító közszabadságnak érdekében megtenni vagy megtevéteni óhajunk, — mindazok által Felsőged trónjának és királyi hatalmának és az uralkodóház fényének emelésére és biztosítására is esceletünk.

Kik egyébiránt hódoló tisztelettel maradtunk stb.

SZÍNHÁZ.

Arany halak.

Szemle, okt. 12-én.

Volt egyszer egy meggzagodott októni — azaz, hogy sokszor volt — de az enyém az épen valami olyan különösségről nevezetes, a miről a többi talán nem — mind. Magához hivatja a város legelőkelőbb könyvkereskedőjét és így szól:

— Mindenem van, a mi elégans, a mi nagyúri, a mi chie. Van fényes fogatom, a melyen nevem monogramja tenyérnyi nagyságban ragyog, van inasom a bakon, kinek lírécjébe elől-hátul bele van sújtáozva a nevem. Van páholyom, a melyben mindig háttal ülök a színpad felé. Csak egy nines, — a mit pedig Humboldt-nál láttam, és így felélt szükségesnek tartok — könyvtáram. Rendezzen be nekem egy könyvtárt.

— A legnagyobb készséggel nagyságom uram, szól a könyvkereskedő, csak méltóztatssék paranesolni, milyen irányú művekkel? Tudomány vagy szépirodalmi, classicus vagy modern, francia, angol vagy német remekiről, diszművekből — miből méltóztatik paranesolni?

— Az nekem mindogy barátom, töltse meg akármivel, csak fölül legyenek a kis könyvek és alul a nagyok, úgy a mint azt Humboldt-nál láttam!

A mi intendatúrának is ráparanesolt az igazgatóságra, hogy adjon elő minden újdonságot.

— De kérem, azokat is, a melyek megbuktak minden színpadon?

— Az nekünk mindogy, csak újdonság legyen; — fölül a kicsinyek és alul a nagyok.

Igy aztán az igazgatóság bele kell ölni pénzét új darabok előadási jogának megvételébe, azért hogy itt sorba megbukjék a mi már Budapestén is megbukott.

Azt remélték talán azok az „intéző körök”, hogy a mi közönségünknek sikert arathat még az is, a mi fínt megbukott. Ebben esalódnak, mert így ugyan, hogy a mi közönségünk izlése nem olyan, mint a fővárosé, de az nem arra vezet, hogy nálunk a megbukott darab még sikert arathat, — hanem arra, hogy a meg nem bukott is megbukhatik.

Csak arra kell neki alapítva lennie, hogy finon pointek szelletes, esatlanösszeshatásól függjön a siker, és biztos lehet arról, hogy úgy megbukik, akár egy pénz nélküli képviselőjelölt!

Az „arany halak” fade német darab, a melyen egy két jó alakítás már nem lendíthet. Nem menthetők meg a darabot, akár egy képviselőjelöltet, a „több mint bizonyos” bukástól a jó szereplők, kik közöl ma csak Dombayt (Erich) akarjuk fölemlíteni, mert ma először láttuk salonszerében, a mi úgy látszik neki való. Jól festett, és a mellett a hátán alakot buzgalommal igyekezett elfogadhatóvá tenni.

A többi szerep ismert jó kezekben volt.

De már a közönséget úgy lehetett megalvasni, mint Erich himését: Egy, kettő, három kereszt!

Taps pedig az egész előadás alatt egyszer sem hangzott fel.

A néma légbe nem vegyült

A legkisebb taps . . .

Szóköt asszony.

Vasárnap, okt. 16-án.

Hozzá lehetne tenni a színlapon ahhoz, hogy „újdonság” egyuttal azt is, hogy „először és utóljára.” Azután felhívást lehetne intézni a nagy közönséghez, hogy a ki elmulasztotta valamely Budapestén és másutt megbukott darabnak a premierejét, az jöjjön Zomborba, itt sorban elő lesznek adva.

Cyklust hirdethetnének belőlük.

Mint szenvedélyes bélyeggyűjtő, bejáratos vagyok a budapesti bélyegelubba. Ott volt alkalmam egy gyűjteményt látni, mely elejétől végig hamisított bélyegekből áll.

Hasonló ehhez a mi repertoireunk.

A „szóköt asszony”-t Bpestben „Vadrózsa” ezimen adták, de oly vad volt, hogy a közönség elsőkött elő, elneveztek „szóköt asszony”-nak. Ha mi megvadultunk tőle, elnevezhetik ismét „Vadrózsa”-nak s így tovább em gratia in infinitum.

Csiky kiesi kezd lenni. Csakugyan keserves egy tákolmány ezen darabja. Oly primitív vonások látszanak benne, a melyek után hajlandók vagyunk azt hinni, hogy nem is ő írta.

Diákkoromban szentül elhitették velem, hogy Jókai nem írja valamennyi regényét, hanem „jogászok” írják neki, ő csak átsimítja a kész munkákat.

Csiky ezen gyanusítástól csak azért áll távol, mert még re-mekműveket nem írt. De némely jelenet a „szóköt asszony”-ban csakugyan nagyon „jogász”-os.

Aki angolt nem tud mással jelezni, mint cotelette-szakállal, szőke hajjal és merev szájtartással, aki uszortól csak azon durva vonásokkal tudja színre állítani, hogy megszorgoltja vele az aján-

Isten! magyarok Istene
E nép, ha meg szívóss lenne,
Megtartatna a világnak,
Magyar az, kit még imádnak.
Még elővond az az idő,
A magyar csak torjón él!
Ne feledje őt erényit;
Tartás őse őt e szép lit:
Szálljon áldás e hátra;
S népe szaporaságára!
Legyen boldog: nép, a király,
Kifér népe küzd, sikra száll.

Csornus Gerő.

dékokat, elmondhat vele mindenféle barbár zűsorrást, amit magáról a világon talán egy zűsorás sem állított, az nagyon naiv író, az az életet rosszul nézte meg. A mennyit itt az zűsorás mond magáról, azt még könnyebben lehetett volna azzal kifejezni, hogy a megjelenő szereplő deklamálja „én ilyen olyan példátlan gonosz viperafajzat zűsorás vagyok”. Akkor elengedhető a jellemzés.

Ily primitív fogás a drámaíróvalom egy oly jövővi mesterelői igen kellemetlenül hat.

Tovább keresni az indokoltságot a kifejlődő bonyodalomban és a megoldásban szinte kellelten foglalkozás, az ilyenek előbe-estésűsége után.

Daezára a nagyon erős festékpazarlásnak, a falakok még sem domborodnak ki.

A mellékalakok pedig minden bohózatban és minden népszínműben előfordultak már.

Jó erők kezében voltak a szerepek, de hiába. Rakodezay mint úszó, Némethy mint szokott asszony, Fohérváry, Andrassy és Palotay a mellékalakokban buzgalmat fejtettek ki, de a közönség a darab feletti elkeseredésében, még a szereplőknek sem tapsolt.

A m a m a .

Közl. okt. 19-án.

Szigligeti örökké kedves vizjátékán annál jobban mulattunk, mert a sikerlét előadás és jó daraból nem sok részre kellett az élvezetet osztani, és így sok jutott egy-egy nézőre.

Rakodezay (Szegfű) jó példával jár elől, és társulatának, megmutatja, hogy nincs oly esekély szerep, a mely ne lenne alkalmas arra, hogy genális művész abból domináló alakot teremtessen. Dombayné (Cili) Dombayval (Ákos) együtt igen ügyesen adták a „mama” által sujtott házaspárt.

Az esembelt kedvesen egészítette ki Lángy Ilon (Esztké).

Az előadás után egy kis tújáték volt még százebb körü közönség előtt, mint amennyi a színházban volt. A gazolin meggyulladásá gondolkodóba ejthetné az illetékes köröket, vajon nagyobb veszély esetén van-e kellően a mentésről gondoskodva. Most a tűz a színház öltözőszobái mellett ütött ki. Ott csak egy számbavehető kijárat van, mert az a kis lyuk ott hátul nem számít, csak ki az elő levő nagy bejárás. Ez pedig alig elég. De még ha ezt elfogadják is, a közönségnek csakugyan nagyon kevés a kijárata. Arról tenni kellene mielőtt nagyobb baj kényszerít az okulásra.

Érdekes, hogy a tűz kiütése utáni perczben, hogy megnépsült a női öltözők vidéke habituékkal, — valóságos „önkéntes mentőszület” szerveződött in hirtelenidőre.

Sit venia verbo, hogy Wieland egy epigrammja jut eszembe:

Zwölf Pfaffen waren gleich bei der Hand,
Wo waren Sie? Sie waren bei der Hand!
Sans raucune . . .

Dr. Pataj Sándor.

Megyei s helyi hírek.

* **Közgyűlés.** Városunk törvényhatósági bizottsága f. hó 18-án délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a városháza nagytermében. A tárgysorozat csupán két pontra szorított. 1. Belügyminiszteri leirat az italmérségi-jog tárgyában alkotott szabályrendelet jóváhagyására iránt. — A szabályrendelet jóváhagyott, mit a közgyűlés tudomásul vesz. Polgármester azután kifejti az ügy sürgősségét, a miért jónak látta egybe hívni a rendkívüli közgyűlést. A szabályrendelet ugyanis fokozza a város jövedelmét, de csak a meghirdetés utáni 30 nap múlva lép életbe, hogy tehát mindez minél előbb bekövetkezzék, szükségesnek tartotta a gyűlés egybehívását. 2. Pénzügyi és gazdasági bizottság javaslata az artézi kút építési költségei tárgyában. — Tudvalevő, hogy a Zsigmond mérnökkel kötött szerződés értelmében az artézi kút furatása csak 300 méterig eszközöltetik és ha mindaddig sem találunk a keresett vizre, a furást köteles Zsigmond tovább folytatni, azonban minden méternyi furásért újabb 85 forint kap. Jelenleg 243 méter mélységre haladtak a munkával, tehát ideje megbeszélkedni a további költségek beszerzéséről. A pénzügyi és gazdasági bizottság a vágóhid és kaszárnya előépítésére irányozott összegből véli megkarakaríthatni a még esetleg szükségesé válható 5—7000 forint. A vágóhid építési költségeinek fedezésére ugyanis 38000 forint kölcsönt vett föl a város, de a vállalkozók 32000 forintot építik; tehát marad 6000 forint megkarakarítás (ebből csupán az épület berendezését kell még fedezni s így pár ezer forint okvetlen maradni fog.) Az esetben, ha még ez a megkarakarítandó összeg sem lesz elég, úgy a tavasszal építendő kaszárnya és vízlevezető árkok költségeire előirányozott 400.000 forint összesből nyílik ismét kifizetés a megkarakarításra, a mi szintén az artézi kút további költségeinek fedezésére lesz fordítható. Egyébként van remény, hogy még ebben az évben elkészül a kút, mert máris 3 méterrel magasabban áll a víz a talajvízszintnél. Tehát úgy látszik az egyelőre megszavazott 6800 forintnyi további költség elég lesz a kút befejezésére. — A gyűlés már ¼ 10 órakor főlöszlött (Különböen bizottsági tag alig-alig volt jelen.).

* **Újverbásson** f-hó 23-án a busesi alkalmával, mint minden évben, idén is bált rendeznek az „Olvasó-kör” helyiségeiben. Nőven szülő meghívók nem köldetnek szét. A tiszta jövedelem az olvasó-kör könyvtára javára fordítatik.

* **Eljogyzás.** Az újverbási algyimnázium igazgatója, Kovalsky Lajos eljegyezte özv. Dorth szül. Ott Helena úrhölgyet.

* **Jankovicsra** szándékozik átvenni ügyvédi irodáját Szakáll Adorján, helybeli ügyvéd, hogy az ottani határban fekvő saját és testvérei birtokait is kezelhesse egyúttal (a „Teleska” szerint.)

* **A palánka-újvidéki,** műtra vonatkozólag palánkai r. levelezők következőleg ír: A mennyi túrelmet Palánka lakosság ezen út készítésénél felmerült visszaélések tárgyában eddig tanusított, tulhaladja azon határ, melyre emberi túrelm képes. Augusztus hó elején kezdődött a munka és annyi a mennyi azóta, tehát 70 nap alatt készült, sorony munkával 20 mond husz nap alatt könnyen elkészülhetett volna. — Legtöbbit kelle szenvedni az által hogy a Dunához vezető utca ezen idő alatt majdnem teljesen elvittetett a forgalom elől. — A gőzkomplex óvenként körülbelül 30 ezer kocsi, a gőzbajozási állomáshoz talán 25000 kocsi, a gabona rakodási ezéljából szinte vagy 30000 kocsi közeledek és tudvalevő, hogy most őszzel van a legnagyobb forgalom. — Beállván az őzi eső idő, behatárlatlan kalamitásokkal kell küzdeni, a nagyobb forgalomra nem készült mellékutakban. — Most újabbban az egész duna-utca körülhat és keresztárkokkal teljesen elzáratott. — Már most kérdjük miképen képzeli magának vállalkozó a fának, szénnek, kőbányának, krumpolinak stbnek azon házakba való szállítását, melyek eme utcában állnak? — Kérdjük az építkezésre felügyelő mérnök urat, mivel érdemelte meg a vállalkozó, hogy engedélyt kapjon arra, miszerint Palánka lakosságának érdekeit ez által tiporhassa? Igaz ugyan, hogy mérnök úr a község előjárósága előtt mikor nála panaszon voltak azt mondta: Öröjének, hogy kövezetet kapnak, de azért, hogy ő tekintetessége úgy gondolkodik, nem jogosítja fel őt Palánka lakosságának örömét elrontani. Alispán úr 6 nagyságot pedig kérjük, hogy a helységben a vállalkozónak — mérnök úr által jó szemmel nézett — visszaéléseit haladéknél szüntesse be, vállalkozó pedig kényserítés, hogy a helységben a kövezetet haladéknél készítse el, hogy a közforgalomnak késedelem nélkül átadathassék. — Pylades.

* **Bobár Desző** jankovicsi géplakatos felesége, ki okleveles tanítónő, — mint hírlík — ovoidat számdokzik nyitni, a mi, ha megvalósul nagy hiányt van hivatva ott pótolni. Csak kár, hogy eszméjét nevezett nő nem tavasszal a munka idejében valósitja meg, mert akkor bizonyára nagy pártolásra számíthatna, habár most sinez ezen eset teljesen kizárva. Sok sikert kívánunk neki.

* **Amerikaisan.** Egy ötösből uri ember járta be a napokban a megyeházában lévő hivatalokat s a nőben tisztviselőnek mennyaszont ajánlott. Szerinte a férjhez kívánkozó leánynak 1000 forint képzénse s 500 forint értékű bútorra van, jelenleg A—n szomszédközösgében mint nevelő van alkalmazva.

* **Pályázat.** A helybeli kir. járásbírósnágnál járásbírói állomásra pályázat van hirdetve.

* **Csödmegszüntetést.** Sittais Miklós újvidéki vaskereskedő ellen a csödmegszüntetett.

* **Szabad-e más községből** húst behozni eladásra? Ezen több ízben vita tárgyát képezett kérdésben a miniszterium véglegesen és akkóp határozott, hogy azon mászáros, aki egyik községből a másikba húst visz eladásra, a hatóság által az okból, mert ezzel a helybeli mászárosoknak kára származik, le nem tiltható, csupán azt tartozik igazolni, hogy a levágás helyén és idején az állategészségre vonatkozó szabályokat megtartotta-e, vagyis, hogy a vágás alatti marhát megvizsgáltatta és az egészségesnek találtott.

* **Esőfőgő csatornának.** Már lejárt a határidő melyet a kapitányi hivatal a vizfőgő csatornák létesítésére engedélyezett. Mindamellet még a legelőnkebb utzakban is számos ház szűkölködi csatornában. Nehogy esős őszszel vagy tél idején a hó- vagy a járóközlő közönség nyakába zúduljon és nehogy a községre létesített járda megromlásának, tisztelettel kéri a városi rendőrség, hogy az esőfőgő csatornának intézkedés esetén kénysejor utján leendő alkalmazására iránt sürgősen intézkedni sziveskedjék.

* **Gyilkosság.** Jankovicsról írja levelezők: F. h. 14-én este 10 óra után Balázs Veronát saját szőlőjében meggyilkolta találták. Az eset maga a következő: Nevezett asszony az nap szteretelven, magával volt egy másik asszony is, a szőlőben keső estig voltak elfoglaltva; midőn az eső megeredt, két úres hortóba menekültek várra az eső elmuladt. Ézalatt a venyigéből tetett tűz is elaludt. Egyzserre csak hallottak a kunyhó felől valami zajt, mire a szőlőtulajdonosnő a zaj okát megtudandó a kunyhó felé ment, de alig érhetett a kunyhóhoz, társnéje nehéz eszűpököt hallott, rémületben nem mert a kunyhóhoz közeledni, hanem a helységbe futott és a község házában az esetet feljelentette, melynek következtében az eljárárság egyes tagjai az ezközen értesített csendőrséggel a hely színeire siettek, hol az asszonyt éles eszközzel valószínűleg fejeztével, meggyilkolta találták. Gyantú keltett a megjelenésben azon körülmény, hogy daczára annak, hogy majdnem minden délnél 2 esős is van alkalmazva, a zajra egy sem mutatkozott. A csendőrségi őrszervező tehát megindította a nyomozást, felkeresvén egymásután a esőzők lakhelyét, míg végre szombat reggel beletért Pankovits Péter Gyuka esőzőhöz, az kérdéstevően tegnap estei holléte után, válaszul adta, hogy már 7 órakor hazra tért és lefeküdt, de megláták szarét, hogy még teljesen atározott, mit azzal indokolt, hogy rajta lévén, hazatérőben esett az eső, megazott, holott 7 órakor az esőnek még nyoma sem volt. Mintthogy másépp alibjét nem tudta kimutatni, a csendőrség őt letartoztatottnak nyilvánította, s a laktanyára kísérte, de eddig a gyilkosságot még nem vallotta be. Úgy látszik az idén nagyon korán indulnak meg a közbiztonság elleni kihágási esetek, s nagyon kívánatos volna, ha a megyei hatóság minél előbb életbe léptetné a községi rendőri intézményt, milyen már is van Melykuton, hol a községi rendőrség a lakosság teljes melegezésére a közbiztonság felett őrködi.

* **A szabadkézi rajzolásnak** a gymnáziumokban való rendkívüli tanításra ügyében a vallás- és közoktatásiügyi miniszter 34897. sz. alatt a következő rendeletet intézte valamennyi tankertleli főigazgatóhoz: A gymnáziumi tanítás tervében kiadott utasítások, szövege a szabadkézi rajzolásnak a III. osztálytól kezdődő rendkívüli tanításról, csupán azon legfőbb szempontokat jelölik meg, melyeket a tanárnak módszeres előjárása és a tananyag megrögzöttsége tekintetében szem előtt kell tartania. Kérdés merővélén fel az iránt, mi módon szervezendő és rendezendő be a tanítás, mennyiben tekinthető a tanárra nézve kötelezőnek, s mikép illesztendő be

a tenörök keretébe. Általánosságban a következőket kívánom megjegyezni: Tekintve a szabadkézi rajzolásnak mind jobban érvényesülő nagy fontosságát, e tárgy rendkívüli tanítását kivétel nélkül minden gymnáziumra nézve szükségesnek tartom, és pedig egyrészt azon okból, mert a gymnázium még mindig pótolja sok helyütt a gyakorlatiabb irányú egyéb intézeteket, másrészt, mert a gymnáziumi tanulók ebből egyéni hajlamainak is módot kívánok nyújtani a további kiképezetetéshez. Nyolcz vagy hat osztályú gymnáziumokban a rendkívüli szabadkézi rajzolás, ha elengedő tanuló jelentkezik, két csoportban tanítandó, heti két-két órában; négy osztályú gymnáziumokban egy csoportban szintén heti két órában. A mi a szabadkézi rajzolásnak mint rendkívüli tantárgynak részleteiből szervezendő léte, e tekintetben általános és minden gymnáziumra alkalmazható szabályt nem állíthatok föl, azon okból, mert gymnáziumok nagyon különböző jellegűek és vagyoni viszonyaiól kifolyólag a rajztanároknak fizetése és a tanári testületben elfoglalt helyzete is különböző és ennek folytán alkalmazhatóságuk és kötelemeik is eltérők egymástól. E rendkívüli tantárgy berendezése ezéljából tehát minden egyes esetben külön-külön elvárom nagyságod indokolt és a helyi viszonyokat figyelembe vevő jelentését és javaslatát. E jelentésnek ki kell terjednie arra, hogy körülbelül hány tanuló kíván a tanításban részt venni? és pedig külön-külön minden egyes osztályból? mennyi rendes fizetése van a rajztanárnak? mennyi rendes órát tanít? Rendes tanár-e vagy csak bejáró óráadó? Tanította-e eddig a rendkívüli szabadkézi rajzot? ha igen, hány órában? mi volt érte jutalmazása, fizettek-e a tanulók a tanárnak rendkívüli tandíjat és mennyit fejenként? Mennyire rugott a tandíj összesen? Ezen adatok figyelembevételével tegye meg aztán nagyságod javaslatát, melynek alapján esetről esetre véglegesen intézkedni fogok a rendkívüli szabadkézi rajzolás tanításának az illető intézetben leendő szervezése iránt. Budapest, 1887. szept. hó 13-án. Trefort.

* **Sajóhíba** kiigazítása. A mult számban közölt színi kritikában a velencei kalmárról szóló cik 11. sorában a „nának inkább a meghunyászkodni látszó”, — értelmezésem sajthiba, így kell olvasni: „nának”, azaz a többi Shylocknál és nem Rakodezaynál, a ki épen heveskedő Shylockot alakított.

* **Kutyaadó.** A képviselőház gazdasági bizottsága megkezdte az állategészségügyi rendezése tárgyában a kereskedelmi miniszter által benyújtott törvényjavaslat részletes tárgyalását. Nagyobb vita lámadt különösen a kutyaadó kérdése fölött a 72. §-nál, mely szerint a vezettség korlátozása ezéljából minden törvényhatóság a törvény életbelepte után hat hónap alatt tartozik a kutyatartásról szabályrendeletet hozni, a melyben egyuttal a fölösleges kutyák tartásának megszorítása végett alkalmas adó állapítandó meg.

* **Végtárgyalás** tartottott f. hó 17- és 18-án a helybeli kir. törvényszékél Rakocz Mita és társai ellen folyamatba tett bünygyben. A vád hatóság elleni erőszak alapján tétetett meg. — Az ügy annak idejében nagy szenzácziót keltett. Történt ugyanis, hogy Rakocz Mita őszapári bírót 1885. évi ápril havában állásától fölfüggesztette a szolgáló s helyébe helyettes bírót nevezett ki. A község azonban nem tűrte, hogy Rakocz Mita föl legyen függesztve s elhatározta, hogy mindent meg tesz, esak hogy vissza helyezték bírójukat. Küldöttéket menesztettek az aispánhoz is ez ügyben, de sikertelen; végre azután 1885. ápr. 27-én csaknem az egész község lakossága megjelent a község házában s nagy zajjal követelték Rakocz visszahelyezését. Elhatározták azt is, hogy ha ez meg nem történik a gyűlésön állanak boszút. A helyszínen volt segédszolgabíró és a sandárság tehetetlenek bizonyultak a tömeg irányában. Végre is erővel elvették a helyettes bírótól a községi peséset s a kulcsokat és csak akkor oszlottak szét, a mikor Brestovtörök katonaság érkezett a rend helyreállítására. A törvényszék a következőképek alakult meg: elnök: Raics Lyudimír, szavazó bírák: Domotor Pal és Jerkovite Antal. A vádhatóságot Dobák Béla kir. ügyész képviselte. Védők: dr. Czvetkovics Péter, Paul Kálmán és Szakáll Adorján. A végtárgyalás folyamán a 38 vádlott ugyszólván minden tagjaikat, csupán azt ismerték be néhányan, hogy a község házában voltak a zavargás alkalmával, de akkor sem azért, hogy az erőszakoskodásban részt vegyenek. A bizonyítási eljárás másfél napot vett igénybe. Kedden délután a vád- és védekezés tartott meg. — Ügyész kéri Rakocz Mitát a btk. 193. §-ába ütköző személyes szabadság elleni vétés és a btk. 163. §-ába ütköző hatóság elleni erőszak vétésében bűnségek mondatni ki s őt a btk. 193. 203 és 197. §-szakaszai alapján fogházbüntetéssel sújtani. Szatnicskov Mladen, Trnyakov Péra, Stokanov Sztevan és Radin Lazár a btk. 163. §-ába ütköző hatóság elleni erőszak alapján bűnségek mondatni ki s börtön-büntetéssel sújtani; — mert nevezettek voltak a tömeg vezérei s ők követelték a község kulcsainak s a pesétségek kiadását. Kezdetben tágiottak ugyan a sandárzuronyoknak, de végleg csak a katonák megrögzése után oszlottak szét. Ugyszintén nagy része volt Pavkov Milánnak és Danguzov Mladennek. A többi vádlottat szintén kéri a btk. 143. §-ába ütköző bűnségekben részesnek mondatni ki s őket fogházbüntetéssel sújtani. Volity Jászó és Stojatsis Uros ellenében a vádat etjezi az ügyész. — Paul, védő nem látja beigazoltnak a hatóság elleni erőszakot, csak egyszerű tünetségek tartja a vádbeli eseményt. Czvetkovics, védő-ügyvéd szintén előbbinek állapontjára helyezkedik. Szakáll védekezésel ellendben az ügyész maga ejtette el a vádat. — A megnevezett vádlottak ellenében 5000 forint terjedő követelése van, mely összeget a katonaság beszállásolásra és Sztopán tartására költötte a megye. Bacs-Bodrogh megyét Schlagerker Gyula, m. főügyész képviselte. — Ezen követeléssel védők kéri a polgári per útjára utasítani a megvét. — A bírák ezután visszavonultak s mintegy másfél óra tanácskozás után az elnök kihirdette az ítéletet, mely szerint Rakocz Mita személyes szabadság elleni vétés fejében 2 havi fogház büntetésre ítéltetett. — A többi vád alól fölmentetett. Szatnicskov Mladen, Trnyakov Péra és Stokanov Sztevan 7—7 havi, Radin Lazár 6 havi börtönre, Pavkov Milán 3 havi és Danguzov Mladen 2 havi fogházra ítéltetett, míg a többi vádlott 1—1 havi fogházra. — A megye keresetével polgári per útjára utasított. Pavkov Milán kivételével valamennyi vádlott, ugyszintén ügyész is fölebbezték.

HIRDETESEK.

188. szám
közgy. 1887.

Hirdetmény.

Zombor szab. kir. város közönsége részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a városi törvényhatósági bizottság folyó évi október hó 18-án tartott rendkívüli közgyűlésében fenti szám alatt hozott határozatával kimondotta, hogy az ártevék fúratási költségeinek fedezetlen része a közbizottság felépítésére felvett 38,000 frtos kölcsönből s a katonai laktanya és csapatkórház építésére felveendő 400,000 frtos kölcsönből megtakarítandó összegekből fog fedeztetni.

Kelt Zomborban, 1887. évi október hó 18-án tartott városi törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűléséből.

Dr. Csihás Benő s. k.,
polgármester.

1-1

187. szám
közgy. 1887.

Hirdetmény.

Zombor szab. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, miszerint az italmelési jog gyakorlása tárgyában alkotott szabályrendelet a Nagyméltóságú magy. kir. Belügyministerium által jóváhagyatván, a mai napon tartott rendkívüli közgyűlésen meghirdetett és az 1886. XXI. t. cz.-ben meghatározott időpontban hatályba fog lépni.

Kelt Zombor, szab. kir. város közönségének 1887. évi október hó 18-án tartott rendkívüli közgyűléséből.

Dr. Csihás Benő s. k.,
polgármester.

1-1

Egy lakház

Szelencében, Erzsébet-köruton 106. sz. alatt
bérbe vehető.
Közlebbi értesítést ad a tulajdonosné
fenti szám alatt.

2-2

Jó kereset!!!
Bizalmas személyeket keresünk törvényesen megengedett díj sorjajegyek eladásához. Magas jutalékot esetleg havi fizetést is adunk.
Fővárosi vállalat
társaság
Adler és társa
BUDAPESTEN.

Cigaretta-áruknak.

A „Braunstein Frères” gyára (Paris 65 Boulevard Exelmans) által készített

zigaretta-papír

az ide mellényomott gyári jeggyel

Les dernières Cartouches.

az osztrák-magyar birodalom legjobb tudományos tekintélyei által is összehasonlított vizsgálata alapján mint tökéletesen mentes minden az egészségre káros hatással bíró anyagoktól s a legújabb közgazdasági és legkiválóbb cigarettá-papírnak ismertetőjele.

Miután nálunk is azon meggyőződés terjed, hogy a cigaretták jószaga első sorban a papír minőségétől függ, annál fogva a „Les dernières Cartouches” papír mindig kedveltebbé válik és minden hímnemű ezeket árulni kívánóknál kapható.

Valódi csak azon papír, melynek elütetlje az ide mellényomottat rájához hasonló és „BRAUNSTEIN FRÈRES” czéget viseli.
Hogy osztrák-magyarországi vevők a gyár pontosan kiszolgálhassa,

„Braunstein Frères”

keresked. törvényszéklleg bejegyzett cég alatt

BÉCSBEN, II. Negerlogasse 8. szám alatt gyári raktárt nyitott.

12-12

Az ily kirándulások alkalmával aztán néha-néha belenyúlt a mi öreg Imre barátunk emlékezetének tárházába, s onnét előszedte egyes eseményeket, a neki annyira sajtóságos tulajdonát, azt a szép multat, mikor még ő is fiatal író, fiatal szerkesztő volt.

Legszívesebben a negyvenes évek utolsó éveiről s azok szereplőiről beszélt. Kedvenc emberbe volt Lászlai Kálmán és Petőfi, főleg ez utóbbi. Az ily kirándulások alkalmával elbeszélte eseményeket jegyezgettük mi naplónkban, s minthogy eddig ezek az adatok még napvilágot nem látták s az elköltözött legnagyobb magyar költő Petőfi életrajzához adataink rágcsálnak, s másrészt a mágas rópti költségek egyéniségére is világot vetnek, a sorokban ismertetjük meg olvasóinkkal.

Szegény volt mind a kettő, mint a templom egere. — beszélte Vachott Lászlai és Petőfiről szólva. — jól esik nekik, ha néha-néha egy ingyenes vacsorához jutotak a „Kömlőben.” Egy napon én is meghívtam őket este 7 órára a Kömlőbe. A két fiú azonban már délután négy órakor beállított az üveges szalafébe, s kezdte schiller-hort inni. Petőfi jobban bírta, de Lászlai azt csakhamar utolérte a fokjöválygás, kiment az udvarra. En megérkeztem 7 óra előtt s csak Sándort találtam az asztalnál: „hát Kálmán hol van, kérdöm. Mire Petőfi mosolyogva felelt: „odakint Schillert fordít”. Hetekig jókat neveltünk e sikerült szójátékkal csinált dőzsen.

Már akkor segédszerkesztő volt Petőfi — beszélte más alkalommal Vachott — ott lakott nálam, de mivel magamnak is szűk lakásom volt, egy pincze szobát rendeztünk be számára. Teljes ellátása 40 váltó forint havi fizetése volt. Akkoriban csak Petőfi kapott ily nagy fizetést. A nyár kellő közepén észrevettem, hogy Petőfi szokása ellenére ritkábban használja a szobáját, mint máskor, ha ékezni jött elvett mélyedve, gondolatái ránczokat idéztek homlokára; gyanítottam, hogy valami nagy eszmével foglalkozik. Nem is eszlódtam. Egy délután, mikor nem volt otthon, lementem szobájába, asztalán találtam a „Helység kalapácsa”-nak félig meddig kész kézirátát. A bevezetést elolvastam, s midőn a sorokhoz jutottam:

Csend vala, hát. Csak két éhes pók harezolt életre, halálra. Egy szíva magon hizott légy ezombja felett” hangosan tört ki belőlem a kacaj s pikans, dévaj és megis oly költői leírásom. Este már asztalomon párolgott a tőrös csusza, Petőfi kedvenc étete, de Petőfi a rendes vacsora órára nem jött fel. Leküldtem eszlódomat, hogy hívja az úrít vacsoráit. Pár percz múlva lélekzszakada futott fel a szolgálóim lelkenedve jelentvén, hogy az úrfi meghöndült, mert úgymond s a szavaival szemérmesen sötítte le a leány szemét a földre, ott szalagál szobájában teljesen meztelenül s fenszóval beszél magában, nem mertem meg se szólítani, végzé jelentését a leány. Magam mentem le, Petőfi nem monologizált, hanem egész lelkesedéssel szavalta a „Helység kalapácsának” első énekét pörére vetkeve a forráság ellen.

Az jellemzi Petőfit, hogy mily jó fiú volt, mondá egy alkalommal Vachott, a mit most elbeszéltek nektek. Mikor a „Helység kalapácsa” teljesen elkészült, Petőfi sehol sem tudta azt értékesíteni. Magamra vállaltam, hogy én keresek neki kiadót. Sok fáradság, sok utánjárásba került, de végre sikerült, a művet eladnom 100 ezüst forintért, — oly összeg, minőt abban az időben poeta egy versért nem kapott. Könyvek ítétek szemében Sándorom, mikor a pénzt felvette; 40 forintért Csokonayzékét (mindig azt hordott) és egész öltözetet vásárolt, hogy a többi 60 forinttal mint csinált, nem mondta meg nekem. Egyszer csak valami két hét múlva beállt Sándor szobába egy öreg férfi és egy tiszta öreg nővel, s bemutatja őket, mint szülőt. Magyar szívesseggel fogadtam a tisztas öregeket, s az apa hozzám fordulva, kérdé: „Hát már csak mondja meg a tekintetes úr, igazán azt a 60 frtot, amit a mi fiunk nekünk elküldött, hogy jőjünk fel Pestre, csakugyan az ő notái firkálásáért kapta, vagy úgy valahogy kölcsön vette.”

En Sándorra néztem, az apa szavaiból megértettem, hogy a jó fiú szüleit látni óhajtván, elküldte nekik 60 frjtát, s feleltem: „Igen az Sándor keresete; 100 ezüst forintot kapott egy versért. Az öreg megrázta fejét, s valami olyat morgott nagy bajusza alatt, hogy már hát micsoda bolond lehet, aki egy notáért 100 forintot fizet. — Persze az öregnek fogalma sem volt arról, hogy fia az ország első költője s hogy mávei örökre élni fognak, mint a magyar lyra utólréhetetlen remekéi, s hogy azokat a nemzet saját ékeinek tekintni. Ha ma élne az öreg, már értené. De hiába, most már ő is ott van nagy szemlélő fia mellett, ma már ő is a csendes emberek közé tartozik, hova nemsokára én is elköltözöm. S csakugyan, ma már Vachott is ott van a megdicsőült költő mellett, vajon a tulvílagon is fennlé-e az szoros, bizalmas viszony a volt szerkesztő- és segédszerkesztő között, ami itt volt e földön? Ki mondja meg!

P. A.

NYILTÉR.)*

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitűnő hatásának bizonyult köhögésnél,
gégebajknál, gyomor- és hólyagbetegségeknél.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

*) E rovat alatt közléteért nem vállal felelősséget a szerk.

Felolvas szerkesztő és kiadó-lap-tulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.

* **A sálógház tolvaja.** A szabaddai Jó Dezső-féle zálogházban, mint a „Sz. H.” írja, f. évi augusztus hó elején nyomára jöttek, hogy a zálogtárgyak közül igen sok hiányzik a raktárból s azok ellopattak. A rengrőrségi előnyomozás folyamán a károsult kocsisa, Peies Gavran Márton lón a lopással gyanusitva, mert azon időkhben feltűnének költegetett, több pénzét láták nála, apjánál pedig rendőri házmótosás is tartatott, de eredmény nélkül. Azonban a súlyos gyanuok alapján az ügy a kir. ügyészségnek átadott. Peies Gavran Márton most már teljesen mentek gondolatán magát, apjánál egyelőrtéleg a zálogházi raktárból ellopott cikkeket a piacion áruba bocsátotta; folyó hó 10-én apja rájáretelt, midőn egy a zálogházból hiányzó nagy fekete selyem kendőt áru. Kérdőre vonatván, azt állította, hogy azt a piacion egy előtte ismeretlen asszonytól vásárolta, azonban a lakásán nyomban megejtett házmótosás meglepő eredményre vezetett. Megtaláltatott a zálogházból ellopott toll és ágyneműek forrása, két ezüst óra s lánc, továbbá 9 drb arany gyűrűből kivett különféle kő stb. A tagadás ily eredmény után celtalan lévén, Peies Gavran Márton kocsis beismerete, hogy nemcsak a mintegy 600 frt értékű zálogtárgyakat ő lopta el, hanem azt is, hogy egy izben, midőn Jó zálogház-tulajdonos nem volt az ízletben s kis időre az utcára beszélgetni kiment, a nyitva feledett Wertheim-szekrényből is 150 frtot ellopott, a gyűrűket pedig, melyből a követek kiszedte, egyik szabaddai ezüstműves műhelyében segédöké egyének elédta. Ugy Peies Gavran Márton, mint apja a szabaddai kir. ügyészségnek átadottak.

* **Egy esetleg 2 burtozott szoba és 1 istálló kiadó.** — Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Irodalom.

— „**Józi és Erzsike**” I. évfolyam 11—12. sz. II. évfolyam 1-ső szám. E kedves gyermeklap, mely egy évi folyamával életrevalóságot bebiztosította, második évfolyamát is megkezdte oly avatott szerkesztéssel, amint azt mult évi számaival vette. Többször elismerőleg nyilatkoztunk e gyermeklapról s most is azt mondjuk, hogy a lap új irányra tör, mely a gyermek igényeinek egy tárgyban, mint alakban a legjobban megfelel. A nevelési elvek alapján áll s arra törekszik, hogy a család és iskola közelebb jusszon egymáshoz a gyermeknevelésnél való alkalmakodásban. „Józi és Erzsike” alapelve a természetességre van fektetve. Ismeretterjesztő része, egy erkölcsi rovata, valamint élet- és jellemrajzai erősen kidomorolnak. Rövid és könnyed olvasmányai szinte önmagukat ajánlják. Élénk képei gyönyörködtetnek. Kedélyes, illusztrált versei mulattatnak. A lapot Györgyossy Rudolf szerkeszti. Megjelen. Aradon, minden hóban egyszer, 16 oldalon. Előfizetési ára egy évre 1 frt 20 kr., félévre 60 kr. E kifűnőben szerkesztett és tuleső lapot ajánljuk mindenki figyelmébe. Első évi folyama bekötve megrendelőre 1 frt 55 kr-ért.

— A „**Köpes Család Lapok**” 4-iki számának tartalma: Az asszony. (Elbeszélés. vége.) Tolnay Lajosról. — Mély esend honol. (Költmény.) Feleki Sándorral. — A két Pataki. (Elbeszélés. folyt.) Szendrőtről. — Az ellenfelek. (Csevegés.) Elemértől. — Margit asszony. (Elbeszélés. vége.) Vincenti Károlytól. — Mikor gyermekkoromban. (Költmény.) Pál Gyulától. — Szüreti emlék. Zilahy Agnesről. — Az Ilonka esküvője. (Elbeszélés.) Kovács Endréről. — Képeinkhez. — Mindenféle. Képeink: Légyott a malomnál. — Menyegzői szokás Bulgáriában. — Olasz mosonók. Melkelt: „A nő a házban.” „A szökvevények.” (Regény. folyt.) V. Gal Karoliról. II. 25—40. oldal. Előfizetheti: Méhner Vilmosnál, Rudapest IV. ker. papnövelde-utca 8. szám. Egész évre 6 frt.

— **Az Ezeres Regénytár,** a budapesti Singer és Wolfner könyvkiadó cég és derék vállalata, mely két éven át valóban hazagöplőnek bizonyította magát s ugyszólván nélkülözhetetlenül vált a magyar olvasóközönségre nézve, megkezdte harmadik évfolyamát. Az új sorozatot, mely iránt az első két évfolyam méltó reményekre jogosít, Beniczky Bajza Lenkének, a külföldön is folyvást nagyobb méltánlásra találó kitűnő írónaknek „Ó az” című legújabb regénye nyitja meg. A két kötetes regény tárgya a magyar fűri világból van véve s érdekes meséjét finom könnyed előadási modor, s a „high life” valódi ismeretere való jellemző teszi vonzóvá. A mű értékének jelzésére legyen elég fölémlitenünk, hogy éppen most jelenik meg német fordításban is, a kényes ízlésű bécsi Fremdenblatt tárca-rovatában. A második kötethez ugyanek a szerzőnek egy igen esinos elbeszélése van esatolva „Lydia” címmel, melyben két nő alak van festve az igazi költőiség esztétikájával. A két kötet ára, díszes piros vászonkötésben, együtt 1 frt.

CSARNOK.

Vachott Imre Petőfiről.

(Adatok Petőfi életéhez.)

Szegény öreg Vachott Imre barátom, már ő is „esöndes” ember lett azóta, de én is megöszültem, pedig milyen bogár hajlam volt, s mily elevenen mozogtak egykor együtt ott a budai hegyek aljában a jó „kapaszkodó”, kik oly nagyra veték azt, hogy „irmok” urak is felkeresik az ő kis szőlőiket, s megizlelik a „valódi” bndai sashegyit ott a tövével, hamisítatlanul, úgy mint Isten a szőlőben megteremté s a borsajót alól kiespöggött.

Héj, de régen volt ez, ha nem magam vettem volna részt ezekben a kirándulásokban, el sem hinném, hogy megtörténtek. Régen volt, de megtörtént.

Vachott Imre, aki mindig szeretete a fiatal irodalmi tehetségeket maga köré gyűjteni, ki Petőfinék is adott első állandó, biztos kenyeret, ki Szabados Jánost is poétává avatta, a Hunyadiház diadalnapjára írt ódájában akkorában páratlan magas jutalomadás által, — az öreg Vachott, mondom, örökre ifjú maradt, s mindig a fiatal nemzedékek ezimborált:

A hatvanas években a „Honvédek lapját” szerkesztette és állandóan a esaszárfürdőben lakott, hogy mint mondá, közelebb legyen a sashegy tövéhez. Itt kereste fel őt csaknem minden nap, az akkori fiatal írói nemzedék, a haza reményei, kik közül nem egy kettő ma már óriási nagysággá nőtte ki magát az irodalom terén. Heőthy Zsolt, Imrey, Imrefy, Dobó, az Ábrányi fiúk, Benedek, s e sorok írója keresték fel legtöbbször az ő örök ifjú barátjukat esaszárfürdői kis szőlőjában.

Pár órai irodalmi téren mozogott beszélgetés, vagy vitakozás után Imre barátunk felugrott: no fiúk, menjünk a kapaszkohoz egy pohár szűsashegyire, szokta volt mondani, s mi mentünk vele, hova ő vezetett, minden budai szőlőtulajdonos ismerte, szerette, őt s vendégeit, mindenki örömmel fogadta, soha senki sem fogadott el tőle egyetlen fillért sem az elfogyasztott sashegyért, pedig néha-néha számtal se tudtuk az itezeknek, melyeket lemorzsoltnak (persze akkor még a liternek hire sem volt).